GAZETA KRAKOWSKA

Nro 47.

Z KRAKOWA DNIA 14 CZERWCA 1818 Roku W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa.* —

Nayiaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski niekładąc granic Wspaniołości i Dobroci Serca swego Pańskiego, iak czule się zaymuie polepszeniem doli włościan w Okręgu Wolnego Miasta Krakowa, dowodem iest następuiąca Urzędowa Odezwa, która się wiadomości publiczney udziela:

Kommissarz Pełnomocny Nayiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego, Organizuiący Rząd Miasta Wolnego Krakowa.

Do Prześwietney Kommissyi Urządzaiącey prawa i powinności włościanskie w Rzeczypospolitey Krakowskiey.—Nayiaśnieyszy Cesarz i Król, Pan móy Miłościwy, zawiadomiony iak usilnie Prześwietna Kommissyia starą się odpowiedzieć chlubnemu powolaniu, które Jey artykul XI. Traktatu Dodatkowego w ważnym przedmiocie urządzenia włościan z polepszeniem ich bytu w Rzeczypospolitey Krakowskiey powierza; powziąwszy razem wiadomość, że dotychczasowe Jey prace i usiłowania pomyślnym uwienczone są skutkiem, rozkazał mi nayłaskawiey: oświadczyć szanownym Członkom pomienioną Kommissyią składaiącym Jego Pańskie z tego powodu ukontentowanie zupełne, i wdzięczność szczególną. Jego Cesarsko-Królewska Mość spodziewa się przy tem, iż dziś wynurzone uczucia będą tylko zadatkiem przyszłych zawsze przyiemnych, których serce Jego Pańskie, w tak miłey sobie sprawie, za pośrednictwem ciągłey Prześwietney Kommissyi gorliwości i równie szczęśliwego skutku, doświadczać nie przestanie.—W dopełnieniu tak uprzeymego polecenia znayduię szczęście moie tem więcey, że Wysokie przymioty dostoynych Członków, które Kommissyią stosunków włościańskich składaią ziednały we mnie hołd rzetelnego Uszanowania. W Krakowie d. 3 Czerwca 1818 r.

(podp.) *Miączyński.*

Za zgodność.

A. Radwański, Sek. K. W.

Z Warszawy d. 6 Czerwca.

Konwencyia Kartelowa między N. Cesarzem Wszech Rossyy, a Królestwem Pruskim podpisana w Berlinie dnia (13) 25

Maia 1816, *a ratyfikowana dnia* 8 *Sierpnia* 1816. (*Ciąg dalszy.*)

Art. 13. Każdemu donoszącemu lub przystawiaiącemu zbiega udzieloną będzie nagroda pieniężna, od tey z Wysokich Kontraktuiących Stron, którey tenże zwrócony będzie, to iest półtora dukata Hollenderskiego od zbiega bez konia, a półtrzecia dukata od zbiega z koniem dostawionego.

Art. 14. Ktobykolwiek w kraiu iednego z dwóch Monarchów dopuścił się występku kryminalnego, lub będąc o popełnienie onegoż obwiniony, schronił się do kraiu drugiego Monarchy, takowy będzie wydany za pierwszem wezwaniem uczynionem w sposób wyrażony poniżey pod artykułem 15.

W postanowieniu takowem żadney zmiany nie zrządzi ani stan, ani urodzenie kryminalisty lub obwinionego; z iakiegokolwiekby stanu pochodził, zawsze wydanym bydź winien, tak szlachcic iako mieszczanin, włościanin tak wolny, iak poddany, tak woyskowy iak cywilny.

Jeżeliby zaś takowy zbrodniarz, lub obwiniony był poddanym Monarchy, w którego kraiach się schronił popełniwszy występek kryminalny w kraiu drugiego Monarchy, natenczas wydanym nie będzie lecz natomiast Monarcha, którego będzie poddanym każe wymierzyć względem niego, śpieszną i ścisłą sprawiedliwość.

Gdyby zaś osobą iaka za dopuszczenie się kryminału lub iakiegokolwiek przestępstwa przyaresztowaną była w tymże samym kraiu, w którym przewiniła, w tedy Monarcha kraiu, gdzie został aresztowany, rozkaże przeciwko niemu domierzyć sprawiedliwość i karę która ściągnął na siebie, choćby nawet takowa osoba była poddanym drugiego Monarchy.

Art. 15. Wezwania w myśl artykułu 14 czynione w przedmiocie dostawienia kryminalistów zanoszone będą respective do Gubernatorów woyskowych i cywilnych Nayiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego, i do Rejencyy Nayiaśn: Króla Pruskiego, nie zaś do władz niższych i urzędów.

Władza tym sposobem wezwana, (ieżeli tylko rzecz sama należy do przypadków w artykule 14m wymienionych) poleci żądane odstawienie, które nastąpi w ten sposób: że Mocarstwo wezwane dostarczywszy pomocy woyskowey do przystawienia winowaycy na granicę, rozkaże w tem mieyscu oddać go osobom, ze strony Mocarstwa wzywaiącego do przyięcia zesłanym. Jeżeliby z iakichkolwiek bądź oznaków okazała się potrzeba aresztowania osoby iakiey z powodu, iż stosownie do przepisów artykułu 14 mogłoby odstawienie iey bydź żądanem, na tenczas nie czekaiąc nawet wezwania, osoba taka powinna bydź aresztowaną z rozkazu respective władz woyskowych lub cywilnych, które natychmiast zgłosić się powinny względem przystawienia oney.

Art. 16. Poczynaiąc od dnia aresztowania kryminalistów lub obwinionych, wzmiankowanych w artykule 14m, płacono będzie za utrzymanie każdego z nich na dzień po półtora zł. pol. tudzież codziennie po złotych dwa za koszta aresztu; koszta te płacone będą przy oddawaniu kryminalistów lub obwinionych, co ile możności powinno bydź przyśpieszanem.

Art. 17. Żaden zbieg, żaden kryminalista, ani obwiniony nie będzie mógł bydź

ze strony Monarchy żądaiącego zwrotu ściganym w kraiu drugiego Monarchy, bądź to przez wyraźne zgwałcenie terrytoryi, bądź przez inną iaką samowolność, bądź nawet i potaiemnie. Nie wolno zatem będzie przechodzić granicy obudwoch kraiow iakiemukolwiek oddziałowi, bądź woyskowemu, bądź cywilnemu, a nawet żadnemu potaiemnemu posłańcowi.

Każde bowiem podobne zgwałcenie granicy podciągnęłoby za sobą przytrzymanie i ukaranie winnych zaraz w mieyscu popełnionego zgwałcenia.

Jeżeliby ze strony rekwiruiącego Mocarstwa rozrządzonem było ściganie iednego lub kilku zbiegów, albo też iednego, lub kilku kryminalistów, lub obwinionych, czyli to za pomocą oddziału woyskowego, lub cywilnego, czyli innym iakim sposobem, takowe ściganie nie będzie mogło rozciągać się, iak tylko do granicy oddzielaiącey obadwa kraie. W tem bowiem mieyscu oddział zastanowić się powinien, i iednemu tylko człowiekowi wolne będzie przebydź granicę. Ten żadnego gwałtu, ani samowolności pozwolić sobie nie może, i udawszy się do nayblizszey władzy woyskowey lub cywilney, usprawiedliwi przybycie swoie składaiąc rekwiruiącą odezwę od swoiey zwierzchności daną, i poda reklamacyią. Posłaniec taki przyiętym zostanie ze zwykłemi względami, poczem postąpiono będzie stosownie do ninieyszey umowy.

Art: 18. Zabronionem będzie z obudwóch stron przechowywanie zbiegów, kryminalistów i obwinionych, tudzież przeprowadzanie onych w okolice, prowincyie, lub garnizony odległe, w celu zasłonienia ich przed reklamacyią.

Opisane będą z obustron kary przeciwko oskarżonym o podobny rodzay przewinienia; władze obu Rządów wzaiemnie uwiadomiać będą siebie o wymierzoney karze na wykraczaiących przeciwko ninieyszemu postanowieniu. Dobro i znane zasady obudwóch Rządów, tudzież prawa przez nich przyięte, upewniaią, że podobna kara będzie zastowana do przewinienia i szczególnych iego okoliczności, które go zwiększyć, lub pomnieyszyć mogą.

Art: 19. Zabronionem będzie z obu stron nabywanie od zbiegów koni, siodeł, broni, mundurów, tudzież iakichkolwiek bądź rzeczy, przez nich zabranych. Podobnież wzbronionem będzie nabywanie iakichkolwiek bądź rzeczy od zbiegłego kryminalisty, lub obwinionego.

Wszystko bowiem tym sposobem kupione, bezpłatnie oddanem będzie przez nabywcę, który nawet w przypadku nieznaydowania się u niego koni, siodeł, ubiorów, i wszelkich ruchomości wyż wspomnionych, obowiązanym będzie wartość onych zapłacić; kupuiący zaś takowe rzeczy ukaranym nadto zostanie stosownie do praw kraiowych.

Art: 20. Jeżeliby odstawienie zbiega, kryminalisty, lub obwinionego nie nastąpiło, w przypadku takim, w którym podług ninieyszey umowy powinno było bydź uskutecznione, i ieżeliby podobny zbieg bądź wbrew ninieyszey umowie do służby woyskowey zaciągniony, bądź do niey nieprzyięty, powrócił sam przez dezercyią lub ucieczkę do kraiu, któremu wprzód winien był bydź wydanym, na tenczas Monarcha kraiu tego nie będzie iuż obowiązanym do iego wydania.

Art: 21. Wysokie Strony umawiaiące się nie dozwolą, iżby włóczęgi lub krymi-

naliści z kraiów ich wypędzić się maiący przechodzili do kraiów Mocarstwa współ-podpisu ącego ninieyszą umowę, wyiąwszy ieden tylko przypadek, to iest: gdyby takowi ludzie albo w nim zrodzonemi byli, albo ostatnie zamieszkanie swoie w nim mieli. Jednakże w obudwoch tych przypadkach nayblizsza władza respective dwóch kraiów przed uskutecznieniem wygnania uwiadomioną o nim zostanie dla wskazania przez tęż mieysca, w którem nastąpić ma oddanie takowego człowieka; przy oddawaniu tem zawsze potrzebnem będzie złożenie dowodów świadczących o mieyscu urodzenia, lub o ostatniem zamieszkaniu człowieka, za granicę przeprowadzać się maiącego.

Z powodu podobnego przeprowadzenia, żadne koszta nie będą mogły bydź liczone, a to dla tego, iż takowe wydanie nie będzie skutkiem poprzedniczego wezwania.

Art: 22. Rozumieć się ma, i oprócz tego wyraźnie ninieyszym artykułem się zapewnia, iż umowa ta nie będzie mogła mieć wstecznego działania.

Wszyscy zbiegowie, którzy ucieczkę swą dokonali przed dniem w pierwszym artykule ninieyszey umowy ustanowionym, tudzież ci wszyscy, do którychby nastosowały się wyłączenia w dalszych artykułach wyrażone, nie będą oddanemi.

Co zaś do kryminalistów lub obwinionych, których odstawienie, podług zasad w artykule 14 ustanowionych może bydź żądanem i powinno bydź dopełnionem, wzaiemne ich wydanie nastąpić ma, nietylko w przypadku gdyby iuż po upłynieniu dnia w artykule 1 ninieyszey umowy ustanowionego dopuścić się mieli kryminału, lub o dopełnienie onegoż obwinieni byli, ale nawet i naówczas gdyby kryminał, lub przestępstwo i ucieczkę wykonali ieszcze przed dniem wyżey wymienionym.

Wreszcie wszelkie spory, które pomiędzy obiema Wysokiemi umawiaiącemi się Stronami z powodu dezercyi i zaciągania do służby woyskowey aż do chwili podpisania ninieyszey umowy zachodziły lub ieszcze zachodzą, są załatwione i umorzone tąż samą umową.

Art: 23. Ważność ninieyszey umowy zakreśloną iest do lat dwunastu.

Art: 24. Zaraz po nastąpieniu zamiany ratyfikacyy ninieyszey umowy, osnowa iey ogłoszoną zostanie w kraiach i woyskach obu Monarchów, a to żeby wszyscy o niey uwiadomieni byli, i żeby poczynaiąc od terminu rzeczonego ściśle zachowywaną i dopełnianą była we wszystkich swoich artykułach.

Gubernatorowie i Dowódcy w prowincyiach nadgranicznych Jenerałowie i inni officerowie, Władze woyskowe i cywilne obustron, Reiencyie i Urzędy im podwładne uwiadomione zostaną o warunkach ninieyszey umowy. Zalecono im będzie czuwanie nad wiernem oneyże wypełnieniem, tudzież naywyraźnieysze podanie oney do wiadomości powszechney w Guberniiach i prowincyiach dozorowi ich powierzonych, do czego między innemi służyć może coroczne umieszczanie i ogłaszanie oney w Gazetach stolicy i Dziennikach Urzędowych prowincyionalnych.

Art: 25. Zamiana ratyfikacyy ninieyszey Konwencyi nastąpi tu w Berlinie w przeciągu tygodni 6ciu lub prędzey ieżeli bydź może.

W dowód czego My obustronni Pełnomocnicy podpisaliśmy ią przy wyciśnieniu herbowych pieczęci naszych.

Działo się w Berlinie 13/25 Maia 1816.
(L.S.) *D'Alopeus.*
(L.S.) *Xżę de Hardenberg.*
(Artykuły Dodatkowe do tey Konwencyi umieszczone będą w przyszłey Gazecie.)

Delegacyia Administracyyna w Zastępstwie Rady Stanu Królestwa Polskiego

W skutek Ustawy Namiestnika Królewskiego z dnia 20 Lutego 1816 r. art. 38 podaie do wiadomości stron interessowanych, iż następuiące sprawy, pod iey ostateczne wyrokowanie oddane, na wokandę wpisane zostały, iako to:

Z Dzierżawnych.

1. Blumberga, Naddzierżawcy Ekonomii Ciechocin, w Woiewódz. Płockiem.
2. Alexandra Pruszaka, Naddzierżawcy Ekonomii Sanniki wraz z Poddzierżawcami, w Woiewództwie Mazowieckiem.
3. Wulfersa, Naddzierżawcy, oraz Poddzierżawców Ekonomii Potycz, w Woiewództwie Mazowieckiem.

Z Defraudacyynych:

1. Z powództwa Skarbu publicznego, przeciwko Starozakonnemu Lewkowi Gierszon z Warty.
2. Z powództwa Starozakonnych Lewka Jareckiego, Moska Reicherta i Gierszona Engelmann z miasta Koła, w Woiewództwie Kaliskiem, przeciwko Skarbowi publicznemu.
3. Z powództwa Starozakonnego Goldberg, Dzierżawcy dochodów konsumcyynych w mieście Mszczonowie, przeciwko Skarbowi publicznemu.
4. Z powództwa Kazimierza Kwiatkowskiego z Pułtuska o defraudacyią obwinionego, przeciwko Skarbowi publicznemu.
5. Z powództwa Starozakonnych Lewina Asz i Zatty Moszkowicza z miasta Makowa, w Woiewództwie Płockiem, o defraudacyią towarów obwinionych, przeciwko Skarbowi publicznemu.

Nakoniec zapadłe ostateczne wyroki w sprawach, iako to:

Z Dzierżawnych.

1. Dla Rembielińskiego, specyialnego Dzierżawcy folwarku Gęsin, w Ekonomii Raciążek, do Kommissyi Woiewództwa Mazowieckiego.
2. Dla Jana Logi, specyialnego Dzierżawcy folwarków Zbrachlin i Siutkowo, w Ekonomii Raciążek.
3. Dla Scholastyki Barcikowskiey, specyialney Dzierżawczyny folwarku Lubanie, w Ekonomii Raciążek.
4. Dla Franciszka Abszyńskiego, specyialnego Dzierżawcy folwarków Gumbinek i Kucerz, w Ekonomii Raciążek.
5. Dla Xiędza Józefa Wysockiego, byłego Dzierżawcy dóbr Narodowych Szczepanowice. — przez właściwe Pocztamty, za rewersemi przesłane zostały.

Z Allewiacyynych:

1. Dla Gromady wsi Kobiałka, do Kommissyi Woiewództa Mazowieckiego.
2. Dla dóbr Roguszyn Leśniki, do Kommissyi Woiewództwa Mazowieckiego.
3. Dla włościan wsi Jeziorki, do Kommissyi Woiewództwa Augustowskiego.
4. Dla folwarku Jeglowek, Posumowo i Jasionowo w Gminie Kukowskiey, do Kommissyi Woiewództwa Augustowskiego.
5. Dla Proboszcza we wsi Niedzwiadney, do Kommissyi Woiewództwa Augustowskiego.
6. Dla Państwa, Plebanii i włościan Starostwa Gołąb i Borów, do Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego.
7. Dla Państwa Podhorzec, do Kommissyi

Woiewództwa Lubelskiego.

8. Dla Państwa i włościan wsi Skrzyńca, do Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego.

9. Dla Gminy wsi Snopków, do Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego.

10. Dla Gminy Sławatycze, do Kommissyi Woiewództa Podlaskiego.

11. Dla mieszkańców miasta Janowiec, do Kommissyi Woiew. Sandomierskiego.

12. Dla Plebanii we wsi Brzegów, do Kommissyi Woiew. Krakowskiego.

13. Dla dóbr Hotel Czerwony, do Kommissyi Woiew. Krakowskiego przesłanemi zostały.

W Warszawie d. 4 Czerwca 1818 r.

(Podpisano) *Wybicki* S. W. P.

(Podpisano) *Misiewicz* Pisarz.

Z Petersburgo d. 10 Maia d. k.

Rezydent nasz i Jeneralny Konsul w mieście wolnem Krakowie Zarzecki, mianowany został Radcą Stanu i należy do Kollegium spraw zagranicznych.

(Podług doniesień z Peterzburga pod d. 27 Maia n. k. po bardzo zmienney pogodzie, drzewa zaczęły się tam zielenić, żegluga rozpoczęła się i do Kronsztadt zawinęło już było 37 okrętów.)

Z Odessy 17 Maia.

Dnia 13go b. m. stanął tu szczęśliwie N. Cesarz o godzinie w pół 6tey wieczorney; poiechał zaraz do kościoła, a z tamtąd do pomieszkania swoiego w domu kupca Rainaud, umyślnie do tego pysznie ozdobionym. — D. 14 był przy zmianie straży, potem zwiedził dom kwarantanny i zamek, tudzież port woienny i ogród publiczny; ztamtąd powrócił do domu, gdzie przedstawiono mu duchowieństwo, woyskowość, urzędników, szlachtę i kupców. Potem zagraniczni Konsulowie mieli posłuchanie u Jego C. Mości, który przyymował ich uprzeymię. Wieczorem zaszczycił obecnością teatr tameczny, po którym oglądał oświecenie miasta. — D. 15 był N. Pan powtornie podczas zaciągania warty, oglądał Liceum, instytut naukowy dziewcząt, i szpital; był na obiedzie u Gubernatora woiennego, Hrabiego Langerona, a wieczór, począwszy od godziny 9tey przepędził na balu danym na cześć Jego. N. Cesarz był niezmiernie uprzeymy, bawił się, z każdym, z każdym rozmawiał, i tańcował wiele. —— Dnia 16 puścił się w dalszą podróż i nocować będzie w Wosnezewskoy.

Z Paryża d. 27 Maia.

Liczba teraźnieyszych Parów Francyi składa się z 213 to iest 65 Xiążąt, 52 Margrabiów, 85 Hrabiów, 6 Wicehrabiów i 5 Baronów.

Dziennik Publicysta zawiera godne czytania uwagi nad zniesionemi na teraźnieyszych posiedzeniach izb sądami prewotalnemi.

Usunięty od roku 1815 z instytutu narodowego Uczony Monge, wraca teraz za zezwoleniem Króla.

z Hiszpanii donoszą, iż Infant Don Franciszek de Paulo po 10 latach niebytności, d. 9 b. m. do Madrytu przybył i nayuprzeymiey był od Króla przyięty — Jenerał Morillo miał umrzeć na rany, które w ostatniem zwycięztwie nad rokoszanami poniosł. — W rękodzielniach broni w Biskai robią z pośpiechem karabiny dla południowey Ameryki, których iuż 20,000 do Kadyxu posłano. W Katalonii robią pistolety, a w Toledo pałasze dla jazdy. Z wszystkich zbroiowni kraiu posełaią wiele potrzeb woyskowych do Kadyxu, co wszystka teraźnieysza wyprawa, która ma

bydź ze wszystkich nay większa, do południowey Ameryki zawiezie.

Wyciąg z naynowszego pisma X. Pradt o Ameryce południowey, iako dodatek do dawnieyszego. Od tey chwili nie będzie Ameryka południowa płodna w zdarzenia, wyiąwszy tę część, w którey Belivar i Morillo potykaią się z sobą. Hiszpaniia i Ameryka uzbraiaią się. Cisza, która teraz pomiędzy niemi zachodzi, iest poprzednikiem nayokropnieyszego boiu. Zastanowienia rzecz godna, iż gdy Rzeczposplita Buenos-Ayres uzbraia się dla zdobycia Peru, Hiszpaniia z swey strony czyni przygotowania dla podbicia Buenos-Ayres. Uderzenie na Peru nie może iak w Czerwcu i to z dwóch mieysc nastąpić. Siła morska Niepodległych wypłynie z Chili, a Jenerał Belgrano póydzie lądem. Musi on przebydź część gór Andes. Naprzód potrzeba czasu do przygotowania wyprawy wodney, powtóre potrzeba oczekiwać pory roku do przebycia gór podobno naywyższych na całey ziemi. Wypadek tey wyprawy dopiero w końcu lata będzie wiadomy. — Rossyyska flota przybyła nakoniec do Kadyxu. Z czegóż się składa? Gdzież poydzie? Cóż uskuteczni dla Ameryki i Europy? Siła iey nie przeniesie 10,000 woiowników. Cóż oni znaczą względem Ameryki? Na ieden punkt iest ich zawiele; oczekuie ich głód i wszelkiego rodzaiu niedostatek. Zaś na wiele rozrzuceni punktów będą niczem. Cóż znaczą 3 lub 4000 ludzi przeciw Buenos-Ayres, przeciw Chili przeciw Niepodległym nadbrzeża? Kiedyż ta flota odpłynie? Sądząc po stanie okrętów, po opieszałości i ubóstwie Hiszpanów, zaledwo przed końcem Sierpnia pod żegle wyyść może. Nakońcu Października przybędzie do Ameryki, ale nim opłynie przylądek Horn i stanie pod brzegami Peru, daleko dłuższego potrzebuie czasu; a zatem dopiero na końcu roku można będzie o niey coś słyszeć. Lecz cóż od dnia dzisieyszego, aż do tego czasu stać się nie może w Ameryce i za Ameryką? Ileż to nie iest rzeczy do załatwienia z północną Ameryką? Ileż nie będzie mieć czasu nieprzyiaciel do przygotowania się na przyięcie przybyszów? Na widok tey floty wielu ludzi wykrzykuią zwycięztwo i radość. Lecz pod Filipem II. niezwyciężona flota odpłynęła z podobnemiż okrzykami; często wyieżdzamy z domu wesoło, a powracamy zasmuconemi. Wszystko zapowiada, iż Buenos Ayres iest celem tey wyprawy. Prowincyia ta iest głównym punktem rokoszu i siły iey są oddalone; spodziewaią się zatem niespodziewanie na nią uderzyć i zniszczyć to siedlisko niepodległości. Czas okaże czyli się to tak łatwo da uskutecznić. Niedawno dwie mocnieysze i lepiey uzbroione Angielskie wyprawy znalazły tam w przeciągu dwoch lat grób swoy. Zausznicy Hiszpańscy wskazuią Buenos-Ayres iako główną kwaterę woyska Królewskiego; lecz pewniey uważać to miasto można za ich więzienie. Jeżeli bronić się będzie, tedy zostanie iak Saragossa zburzone; lecz cóż na tem zyska Hiszpaniia. Jeżeli zaś opuszczonem i nieprzyiacielowi zostawionem zostanie, zkądże dostanie żywności? Hiszpanie stawszy się panami tego miasta bez iego okolic, nie potrafią tam wyżyć. Będą tam iak Portugalczykowie w Montevideo w murach zamkniętemi, z których ruszyć nie będą mogli. Co za śmieszny widok dwoch nieprzyiacioł, z któ-

rych ieden wniyść, a drugi weyść z miasta nie może! Na cóż się Hiszpanii przyda zaięcie niektórych mieysc warownych, kiedy całego kraiu opanować nie potrafi? Będzie tam iak na brzegach Afrykańskich władczyną 2 lub 3 miast w pośrod nieprzyiaznego ludu. Jakże postąpił daleko Morillo, który od 3 do 4 lat walczy? Opanował Kartegenę i utrzymał 2 lub 3 miasta, gdy tymczasem cały kray zostaie w ręku nieprzyiacioł. Wieleż ludzi i pieniędzy iuż to nie kosztuje! Przykład iego powinienby bydź odstraszaiącym, bo wyznać potrzeba, iż całe to przedsięwzięcie iest śmiechu godne. — Mowią o niezgodzie pomiędzy Niepodległemi; lecz skoro tylko zobaczą nieprzyiaciela, zaraz się poiednaią. Jest to naturalny wypadek każdey napaści. Hiszpanie oszukuią siebie i innych dwoiako, iak gdyby im się to na co przydało. Naprzod sądzą swoich przeciwników za słabych; lecz w krotce ich siły doświadczą. Powtore sądzą, iż część mieszkańców oczekuie tylko na ich przybycie dla poddania im się; lecz Morillo wszędzie przeciwnego doznanie losu. — Uważmy teraz powstanie południowey Ameryki co do Europy i Ziednoczonych Stanów północney Ameryki. Wiele pierwszego rzędu kraiów, a osobliwie Angliia, cieszy się z rozszerzania handlowych swoich związków z Ameryką, które zaraz ustaną, iak tylko flota Hiszpańska przybędzie na rzekę Plata. Wszędzie, gdzie Hiszpanie zasięgną, nastąpią zaraz wyłączne środki. Myli się ten bardzo, kto sądzi, że Hiszpaniia zdobywa Amerykę dla uposażenia iey handlem Europę. Utrzyma go dla siebie, bo iakiż z tego kraiu miałyby użytek? Wszystkie zaprowadzone tam obce zakłady będą albo zburzone, albo oddalone i na przyszłość zabronione, przez co wierzyciele będących tam kupców zniszczonemi zostaną, a klęska ta dotchnie naywięcey Angliią i Ziednoczone Stany. Hiszpaniia uzbraia się zatem nietylko przeciw Niepodległem, ale razem przeciw Europie i północney Ameryce. Każdy okręt, który zawozi żołnierza z Kadyxu do Ameryki, zawozi nieprzyiaciela przeciw Europie i Ameryce, i narzędzie teraźnieyszych i przyszłych ich szkod, bo te okręty przeznaczone są na zamknięcie na zawsze portów tey części świata. — Hiszpaniia może ieszcze Ameryce zadać klęski i wstrzymać iey oświecenie; ale osobistey korzyści, którą sobie obiecuie, osiągnąć nie potrafi.

Z Londynu d. 26 Maia.

Królowa Jmć przychodzi do zdrowia. Królowicz Xże Kambridgi przybył dnia wczorayszego z stałego lądu do Anglii, a dziś poiechał z Dowru do Londynu.

Papiery rządowe spadły teraz cokolwiek. — Bill względem zapewnienia staranności około Króla w przypadku śmierci Królowey przyięty w parlamencie został.

Na całem świecie nie ma browarów, żeby więcey warzyły piwa iak w Londynie. Podług złożonego niższey izbie parlamentu rachunku w r. z. celnieysi Piwowarowie tuteysi Barclay z komp. wywarzyli 258,989 beczek porteru, (w dawnieyszych latach po 307,000) Cavert 98,000 (dawniey po 119,000), Meux 157,000 (dawniey po 182,000), Whitbread 151,000 (dawniey 161,000) &c. Jeden tylko Aldermann Coombe, zamiast 105,000 w dawnieyszych latach wywarzył w r. z. 110,000 beczek.

DODATEK
DO Nro 47.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 14. CZERWCA 1818 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Poznania d. 31 Maia.

D. 28 b. m. o godzinie 6 z południa mieliśmy szczęście widzieć tu przybyłego N. Monarchę naszego z Następcą tronu J. K. Mość zabronił czynić sobie wszelkiey na swoie przyięcie okazałości, i wysiadł do pałacu Xcia Wielkorządcy, który wyiechał przeciw niemu, a Xiężna Wielkorządczyna Ludwika przyięła go u bramy pałacu. Wyższe władze woyskowe czekały na J. K. Mość na przedmieściu, a cywilne w pałacu. O godzinie w pół do 7mey dał J. K. Mość Prezesom audyencyią. O godzinie 9 była w ogrodzie zamkowym muzyka, a w wieczor całe miasto zostało oświecone. — D. 29 była wielka parada woyskowa i popis; J. K. Mość miał na sobie mundur W. Xięstwa Poznańskiego. Pogoda nie służyła w tym dniu. Xże Wielkorządca dał dnia tego na 120 osób obiad. J. K. Mość pił potem u Xiężny Wielkorządczyny herbatę, a w wieczor był wielki bal w pałacu, podczas którego Xiężna przedstawiła J. K. Mci Damy Polskie, a z tych niektóre miały szczęście bydź wezwanemi od Monarchy do tańca. — D. 30 była pogoda i odbyły się wielkie obroty woyska, względem których J. K. Mość ukontentowanie swoie oświadczył. Obiad był znowu na 70 osób u Xcia Wielkorządcy. Po obiedzie znaydował się Monarcha w łasku na turniejach woyskowych, którem muzyka towarzyszyła. Potem dane było w pałacu teatralne widowisko przez osoby przystęp do Dworu maiące. — D. 31 o godzinie 6 z rana znaydował się J. K. Mość na nabożeństwie, potem pożegnawszy się czule z Xiężną Wielkorządczyną, puścił się o godzinie 7 przy błogosławieństwie mieszkańców w dalszą podroż do Torunia. W pałacu zostawił J. K. Mość znaczne podarunki.

Z Bruxelli d. 29 Maia.

Wielki Xże Rossyyski Michał w prze-

W przeszłym Nrze Gazety pod artykułem z Krakowa położyło się przez omyłkę, że J. W. Zarzecki, Rezydent N. Cesarza Rossyyskiego, Króla Polskiego w Krakowie miał pierwey, a JW. Darest, Rezydent N. Króla Pruskiego, po nim audyencyią wstępną u W. Senatu Miasta Krakowa; prostuie się zatem ta omyłka, że JW. Darest miał pierwey, a po nim JW. Zarzecki.

iezdzie do Maubeuge przybył dla odwiedzenia naszego Królewicza Następcy tronu i iego Małżonki, a swey siostry do Soestdyk. Z Maubeuge uda się przez Kale do Anglii.

Sieyes otrzymał także pozwolenie powrocenia do Francyi.

Oudenard ma także bydź na mocną twierdzę przerobione.

Wiadomo teraz iest, iż w tey iesieni nie będzie powszechnego Kongressu, ale tylko ziazd 4 wielkich Monarchów.

Od brzegów niższego Renu d. 29 Maia.

Akwisgran z powodu ziazdu Monarchów będzie tey iesieni nader świetny. Większa część mieszkań iest iuż tam zamowioną. P. Borgscheid naiął swoy dom, w którem Cesarz Rossyyski mieszkać będzie, za 30,000 fr. na 3 miesiące.

Z Włoch d. 25 Maia.

Wczoray Arcy Xże Rainer, iako Wicekról Lombardzko-Weneckiego Królestwa, odprawił uroczysty wiazd do Medyiolanu. Przybywszy z Monza do miasta, udał się z licznym orszakiem do Kościoła Metropolitalnego, w którem odspiewane zostało *Te Deum*, a ztamtąd do swoiego pałacu, w którym przyymował hołd uszanowania od władz wszystkich. W wieczor było widowisko teatralne i miasto oświecone.

Z Neapolu donoszą, iż kommissyia maiąca zlecenie doprowadzić do skutku konkordat z Stolicą S. rozpoczęła swoie działania. Z strony Papiezkiey mianowany do tego iest Kardynał Caracciolo, z przydaniem do pomocy X. Giustiniani, a z Krolewskiey Minister stanu Tommasi.

Do Genui nadeszła wiadomość, iż nowy Kapitan Basza wypłynął z portu Stambulskiego z 7 liniiowemi okrętami, pomiędzy któremi ieden 3ch pokładowy i kilku fregatami i korwetami. Na końcu kwietnia znaydował się z tą eskadrą w kanale Scio.

Szwaycarscy Deputowani w Rzymie mieli iuż tak z Kardynałem Consalvi, iako też z wyznaczonemi do układania się z niemi Prałatami Zen i Mazio, siedem narad, a na nic się ieszcze nie zgodzieli. — Lucyian Bonaparte otrzymał i użył pozwolenia udania się do swey wsi Canino pod Viterbo. Dotąd wolno mu tylko było w Rzymie lub w Frascati mieszkać.

Xże Kamil Borghese powrocone mu przez układy w Paryżu państwo Lucedio sprzedał za 3 mill. liwrow.

TEATR NARODOWY.

W przyszłą Sobotę, to iest dnia 20 Czerwca 1818 roku dana będzie nowa Traiedyia w 5 Aktach z Dzieiów Oyczystych Wierszem przez Augustyna Zdarskiego napisana pod nazwiskiem *Stefan Batory* czyli *Spisek Zborowskich.*

DOHIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych, w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu, podaie do wiadomości, iż z mocy Uchwały Senatu Rządzącego z dnia 8 b. m. N. 1927 zapadłey w dniu 23 b. m. od godziny 10 zrana na Targowisku w Kleparzu przy Krakowie przed Kommissyą Delegowaną odbywać się będzie publiczna licytacya sprzedaży za gotowe pieniądze bydła w Folwarku Narodowym Białowice znayduiącego się które tu przypędzonem zostanie; gatunki tego bydła są następuiące: Krów sztuk 24 od 6 do 10 lat Ciołków 2ch i 4ch rocznych sztuk 4 Jałówka dwóch roczna 1, Jałówek iednorocznych sztuk 2, Cielat tegorocznych Sztuk 11. Co do trzody Macior dwóch rocznych sztuk 2 iednoroczna iest 1, wieprz roczny 1, dziesiąta część ceny szacunkowey stanowic ma vadium,

a ten co przybicie otrzyma, winien będzie zaraz do Rąk Kommissyi całą należytość z licytacyi zapadłą złożyć i bydle zakupione odebrać. — W Krakowie dnia 8 Czerwca 1818.

Linowski. S. P.

Gadomski, S. W.

Z mocy polecania P. S. Trybunału pierwszey Instancyi Wol: M. Krakowa i J. O. z dnia 8 Czerwca r. b. do L. 1531 zapadłego odbędzie się przedarz przez publiczną licytacyą w dniu 15 Czerwca r. b. o godzinie 9tey ranney w domu przy Ulicy Grodzkiey pod L. 111 sytuowanym, rozpocząć się maiącą, Ruchomości po niegdy Salomei Soczyńskiey pozostałych iako to: sukni kobiecych, Bielizny, kosztowności, mebli, naczyń miedzianych, cynowych i blaszanych, szkła, Win węgierskich starych wódek i t. d. W Krakowie dnia 9 Czerwca 1818 r.

Matakiewicz, P. A. W.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż w dniu 18 Czerwca r. b. na Smoleńsku przy Krakowie pod N. 176 publicznie sprzedane będą za gotową wypłatę stoły, stołki, kanapy, Zegar stołowy, szafy, komoda, Beczki, suknie męskie, i t. d. chęć kupna maiący, zechcą się w oznaczonym czasie i mieyscu znaydować.

Karol Gryziński, Sądowy Komornik

Dom w Mieście Pilicy przy ulicy Markowskiey pod L. 44 z staynią, wozownią, Chlewami, stodołą i Szpichlerzem wraz z ogródkiem pod włoszczyznę i z dwoma ogrodami pod iarzynę, tudzież z gruntem obszernym nad rzeką Pilicą leżącym, żadnemu widerkaffami i długami nieobciążony; iest do sprzedania z wolney ręki przez Jmć Pana Walentego Pozowskiego Obywatela Krakowskiego w krakowie przy ulicy Wiślney pod liczbą 308 w Kamienicy swoiey zamieszkałego. — Z Gazety Krakowskiey pod dniem 24 Sierpnia r. 1817 do N. 68 wydaney wyięto.

Gdy w dotychczasowem Rozporządzeniu wyraźnie iest postanowionem, iż wszystkie listy, w których znayduią się pieniądze, bądź w złocie, bądź srebrze, lub dokumenta, kleynoty, i t. d. Królewsko-Pruską Pocztą przesyłane, powinny bydź w krzyżowey kopercie pięć razy pieczęcią wysełaiącego opieczętowane; przeto uwiadomia się wszystkich korespondujących, aby stosowali się do tego nie podlegaiącego zmianie Rozporządzenia. — W Krakowie d. 12 Czerwca 1818.

Królewsko - Pruski Nadgraniczny Pocztamt

Dollega.

Po niegdy Macieiu Kozłowskim Rotmistrzu, pozostałe ruchomości, broń ręczna, to iest: fuzyie dubeltowki, pistolety, krucice, Francuzkie, Tureckie i inne, tudzież garderoba, srebro, zegarki i sprzęty domowe przez publiczną licytacyią za gotową srebrną monetę w dniu 17 Czerwca r. b. w Domu pod Nr. 681 w Krakowie sprzedawane będą, a to w skutek Rezolucyi Trybunału tuteyszego dnia 9 Czerwca 1818 Nr. 1529 zapadłey. W Krakowie d. 10 Czewca 1818.

Olearski, Notaryusz.

W Krakowie przy ulicy Sławkowskiey w domu pod Nr. 446 dnia 30 Czerwca b. r. o godz. 9 ranney odbędzie się licytacyia pereł Uryiantckich, większych 3 nitek, zaś mnieyszych 4 nici, za gotową zapłatę w monecie Pruskiey grubey kurant, które w przód w Czwartki o teyże godzinie wystawione będą godzinę dla zobaczenia. Życzących sobie nabycia, raczą się w oznaczonym mieyscu i czasie znaydować. W Krakowie d. 13 Czerwca 1818 r.

Skorczyński, Kom. Sądo.

Ponieważ była Zakonnica zniesionego konwentu Stey Klary, po imieniu klasztornym Nicolaa, z domu zaś Katarzyna Zappel, w dniu 25 Lutego 1811 roku tu w Wrocławiu z tym światem się pożegnała, a o życiu i pobycie Adama Kuschke, który za naybliższego sukcessora zmarłey podanem został, żadney wiadomości zasiągnąć nie można było: przeto wzywa się ninieyszym rzeczonego Adama Kuschke (którego Oyciec miał bydź Burmistrzem w Piotrkowie) i naybliższych krewnych iego, aby prawa i pretensyie do spadku zmarłey Nicolae Zappel mieć mogące, w przeciągu 3ch miesięcy, niżey

wyrażonemu Sądowi Król. wyższemu podali i praw sobie służących strzegli i dopilnowali, inaczey wrazie przeciwnym, ieżeliby w ciągu wyżey oznaczonego terminu nikt się niezgłosił i prawa do spadku rzeczoney Nicolae Zappel sobie służyć mogące nie udowodnił, rzeczony spadek, sukcessorom zmarłey, w linii odległeyszey, którzy iuż względem służącego im prawa sukcessyi zgłosili się, po udowodnieniu praw ich wydanem będzie. Dan w Wrocławiu d. 30 Stycznia 1818 roku (podpisano) Sąd Królewsko Pruski wyższy Ziemski Szląska.

Za zgodność tłomaczenia
(podpisano) *Raubach*, *Tłomacz Rządowy.*
Za zgodność z Aktami. *Sobolewski*, Z. S

Podaie się do publiczney wiadomości, iż stosownie do Rezolucyi Wysokiego Trybunału pierwszey Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, z Jego Okręgiem w dniu 6 Września 1817 r. do Nr. 2902 wydaney, na mocy Rezolucyi Trybunału Cywilnego I. Instancyi Woiewodztwa Krakowskiego z dnia 23 Lipca 1817 r. Nr. 1505 wydaney, zatwierdzaiący Uchwałę Rady Familiyney w dniu 2 Czerwca 1817 r. w Sądzie Pokoiu Powiatu Olkuskiego zapadłą przedaż Kamienicy po ś. p. Bogumile Grabowskim stanowiąca gruntuiącey się; Kamienica w Krakowie przy Ulicy Sgo Jana pod liczbą 474 stoiąca przez biegłych w Sztuce do summy trzy tysiące pięćset pietnaście urzędownie oszacowana, przez publiczną licytacyią więcey daiącemu sprzedaną będzie. Tym celem do licytacyi przedstanowczey termin, na dzień 6ty Lipca r. b. na godzinę 10 ranną wyznacza się. Licytacyia odbywać się będzie w Kancellaryi Trybunału W. M. Krakowa, warunki licytacyi u podpisanego do przedaży delegowanego każdego czasu przeyzrzeć można, równie iak Akt Detaxacyi. Chęc przeto kupna maiący opatrzeni w vadium 351 złpol. w czasie i mieyscu przeznaczonym znaydować się zechcą. W Krakowie d. 20 Maia 1818 roku.

Skarżyński Sek: T. I. J. W. M. K.

Podpisany Asessor Trybunału I. Instancyi Wol. Niepod. i ściśle Neutral. Miasta Krakowa, do sprzedarzy Kamienicy niegdy ś.p. Andrzeia Sakowskiego Szklarza własney, przy ulicy Szewskiey pod Nrem 329 położoney delegowany będąc, zawiadomia ninieyszym, iż pomieniona Kamienica 28,344 złp. oszacowana, w skutek Rezolucyi Trybunału pod dniem 5 Czerwca r. b. do Nru 413 zapadłey dnia 24 Czerwca r. b. o godzinie 9tey przed południem w Sali Audyencyonalney tegoż Trybunału przy Kościele Sgo Piotra w ulicy Grodzkiey na drugim piętrze w gmachu Sądowym będącey przez Delegowanego stanowczo sprzedaną będźie. Życzący sobie takowey nabydź, zechcą się na wymienionym powyżey terminie w mieyscu oznaczonym zaopatrzeni w vadium, to iest 2834 złp. znaydować. O warunkach licytacyi u Ur. Miętuszewskiego Kuratora zainformować się można będzie, lecz te także przed rozpoczęciem się licytacyi odczytane zostaną. W Krakowie d. 5 Czerwca 1818.

J. Łabaszowski.

Przeieżdżaiący Stefan Teoli z Rzymu, ma na sprzedąy różne piękne starożytne Sztuki Obrazów Oleynych naysławnieyszych Artystów, widzieć takowe można co dzień od godziny 10tey do godziny 1wszey przed południem w pomieszkaniu Jego od 10go, do 24go Czerwca w Kamienicy Ur. Glogera przy Rynku wielkim pod Nr. 355 na pierwszym piętrze.

Dobra Oxa z Chyczą składaiące się z Folwarków trzech, są do za dzierżawienia z wolney ręki na lat 3, 6, 9 podług, iakby sobie kto życzył i umowił się. Urodzaie w nich są doskonałe; siana nad Nidą wiele, pasze i lasy wielkie. Traktowanie o nie nie może bydź gdzie indziy robione, iak na gruncie, a zatem ktoby sobie życzył, raczy się pofatygować na mieysce. Odległość iest od Krakowa mil 10.

Gdy nieiaki Starozakonny Jakób Symandel mieni się bydź posiadaczem wexlu iakoby przez niżeypodpisanego pod datą 4 Januarii 1798 na summę 1800 fl. wydanego; niżeypodpisany zapobiegaiąc, aby kto przez nabycie takowego pisma szkody nie doznał, ostrzega, iż takowego wexlu nieprzyznaie, owszem o skasowanie onegoż iuż rozpoczął kroki prawne. W Krakowie d. 6 Czerwca 1818

Józef Sobiesniewski, M. D.